

Europa

EUROPESE ANALYSECEL

VOORSTEL VOOR EEN VERORDENING VAN DE RAAD

BETREFFENDE DE UITOEFENING VAN HET RECHT OM COLLECTIEVE ACTIE TE VOEREN
IN DE CONTEXT VAN DE VRIJHEID VAN VESTIGING EN DE VRIJHEID VAN DIENSTVERRICHTING

COM (2012) 130 [INGEDIEND DOOR DE EUROPESE COMMISSIE OP 21 MAART 2012]

Overzicht

Document	voorstel voor een Verordening; tekst bestemd voor een wetgevend proces
Rechtsgrondslag	Verdrag betreffende de werking van de EU, artikel 352 (de zogenaamde «flexibiliteitsclausule»)

Context

De rechtspraak van het Hof van Justitie heeft mogelijke spanningen aan het licht gebracht tussen enerzijds de vrijheid van dienstverrichting en de vrijheid van vestiging en anderzijds de uitoefening van grondrechten zoals het recht op collectieve onderhandelingen en het recht om vakbondsacties te voeren. Naar aanleiding van bepaalde uitspraken van het Hof¹ is er in het bijzonder een debat gerezen i.v.m. de situatie van gedetacheerde werknemers in het kader van Richtlijn 96/71/EG².

De interne marktprincipes (zoals vrij verkeer van personen en diensten) kunnen immers in conflict komen met de sociale bescherming (vakbondsacties, collectief arbeidsrecht zoals CAO's...)³ die werknemers genieten.

Synthese

Het voorliggende voorstel kan als volgt samengevat worden (cf. considerans nr. 13):

«Om de nodige rechtszekerheid te bieden, onduidelijkheid te vermijden en te voorkomen dat oplossingen eenzijdig op nationaal niveau worden gezocht, moet opheldering worden verschaft omtrent een aantal aspecten die met name verband houden met de uitoefening van het recht om collectieve actie te voeren, met inbegrip van het stakingsrecht of de stakingsvrijheid, alsmede omtrent de kwestie in hoeverre vakbonden de rechten van werknemers in grensoverschrijdende situaties kunnen verdedigen en beschermen».

¹ Zie de zaken *Viking Line* (C-438/05; arrest van 11 december 2007) en *Laval* (C-341/05; arrest van 18 december 2007).

² Deze Richtlijn is trouwens voor wijziging vatbaar: zie wetgevend voorstel COM (2012) 131.

³ Behoudens een aantal uitzonderingen maakt sociale bescherming deel uit van gebieden waarvoor het optreden van de lidstaten door de Unie ondersteund en aangevuld wordt: zie artikel 153 VWEU.

Inhoud

Het wetgevende voorstel bevat 5 artikelen waarin de vrijheid van vestiging en dienstverrichting en het recht om collectieve actie te voeren op gelijke voet staan.

Onder het toepassingsgebied vallen niet alleen de tijdelijke detachering van werknemers in een andere lidstaat voor de grensoverschrijdende verrichting van diensten, maar ook voorgenomen herstructureringen en/of verplaatsingen waarbij meerdere lidstaten betrokken zijn.

Het voorstel wijst op de rol van in een aantal lidstaten bestaande regelingen voor alternatieve informele beslechting zoals bemiddeling, verzoening of arbitrage.

Het voorziet ook in **waarschuwingsmechanisme**. Zo bepaalt artikel 4 hetgeen volgt:

«Wanneer zich ernstige feiten of omstandigheden voordoen die de doeltreffende uitoefening van de vrijheid van vestiging of de vrijheid van dienstverrichting aantasten en die de goede werking van de interne markt ernstig zouden kunnen verstoren en/of ernstige schade zouden kunnen toebrengen aan zijn stelsel van arbeidsbetrekkingen dan wel ernstige sociale onrust zouden kunnen teweegbrengen op zijn grondgebied of op het grondgebied van andere lidstaten, stelt de betrokken lidstaat de lidstaat van vestiging of van herkomst van de dienstverrichter en/of andere betrokken lidstaten alsmede de Commissie hiervan onverwijld in kennis.

De betrokken lidstaat antwoordt (de betrokken lidstaten antwoorden) zo spoedig mogelijk op verzoeken om informatie van de Commissie en van andere lidstaten over de aard van de belemmering of dreigende belemmering. De tussen de lidstaten uitgewisselde informatie wordt ook aan de Commissie toegezonden».

Consultaties, effectbeoordeling

Uitgebreide consultaties met lidstaten, vakbonden, beroepsverenigingen en belanghebbende partijen werden uitgevoerd. Een effectbeoordeling van beleidsopties op basis van een extern onderzoek werd ook verricht.

Bovendien hebben bepaalde instanties zoals het Europees Parlement, de Raad van de EU en het Europees Economisch en Sociaal Comité zich in deze materie uitgesproken.

Subsidiariteit en evenredigheid

De Europese Commissie is van mening dat het voorstel met de subsidiariteits- en evenredigheidsbeginselen strookt, omdat:

- de doelstelling niet door de lidstaten alleen kan worden verwezenlijkt en dus een optreden op het niveau van de Europese Unie vereist;
- een Verordening als het meest geschikte rechtsinstrument voor de verduidelijking van de algemene beginselen en toepasselijke voorschriften op EU-niveau wordt beschouwd, om in grensoverschrijdende situaties de uitoefening van de grondrechten en de economische vrijheden met elkaar in overeenstemming te brengen.

Het voorstel maakt het voorwerp uit van een subsidiariteitstoets in een aantal nationale Parlementen (zie link naar de IPEX-website hieronder).

Een paar nationale parlementen hebben nu al bezwaren geuit tegen dit voorstel.

Een advies in het kader van de subsidiariteitsprocedure kan tot 22 mei 2012 uitgebracht worden.

Na deze datum kan dit nog in het kader van de politieke dialoog met de Europese Commissie.

Nadere informatie

U kan het document raadplegen via de onderstaande link:

➤ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2012:0130:FIN:NL:PDF>

U kan de werkzaamheden van de nationale parlementen m.b.t. dit voorstel raadplegen op IPEX

(InterParliamentary EU information eXchange, www.ipex.eu) via de onderstaande link:

➤ <http://www.ipex.eu/IPEXL-WEB/dossier/document/COM20120130.do>

Eurovoc-descriptoren: sociale dumping, recht van vestiging, vrij verrichten van diensten, stakingsrecht, collectieve onderhandeling, arbeidsconflict

* *
*

Redactie: Laurent Pottier; 07.05.2012